

Michał Żak

Streszczenie rozprawy doktorskiej

w języku polskim

Polityka energetyczna Polski: casus sektora elektroenergetycznego

Analiza polityki energetycznej Polski w sektorze elektroenergetycznym w latach 2004-2023 ukazuje kompleksową ścieżkę ewolucji i strategicznych zmian w tym kluczowym segmencie gospodarki. Okres ten, charakteryzujący się dynamicznym wzrostem zapotrzebowania na energię elektryczną napędzanym postępowaniem technologicznym, cyfryzacją i rozwojem sektora usług, wymagał od Polski elastycznego dostosowania strategii energetycznej. Transformacja, aktywnie angażująca aktorów z całej polskiej sceny politycznej i mająca na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, postawiła przed krajem wyzwania technologiczne, środowiskowe i klimatyczne, podkreślając dominującą rolę energii elektrycznej w przyszłym miksie energetycznym.

Proces ten, będący odpowiedzią na globalne trendy dekarbonizacyjne i potrzebę dywersyfikacji źródeł energii, uwypuklił nie tylko zmiany legislacyjne i regulacyjne, ale także konieczność ciągłego dostosowywania się do ewoluującego krajobrazu energetycznego. Nowelizacja ustawy Prawo energetyczne, dostosowująca krajowe przepisy do wymogów Unii Europejskiej, oraz ustawa o odnawialnych źródłach energii, podkreślająca rolę OZE, stanowiły punkty zwrotne w krajowej polityce energetycznej. Co więcej, wprowadzenie instytucji prosumenta zrewolucjonizowało sektor, kładąc podwaliny pod zrównoważony rozwój i bezpieczeństwo energetyczne, choć proces ten nie obył się bez przeszkód.

Podczas gdy polityka energetyczna poczyniła znaczne postępy w dekarbonizacji poprzez stopniowe zmniejszanie zależności od węgla na rzecz gazu ziemnego i OZE, tempo rozwoju potencjału energii odnawialnej często okazywało się niewystarczające. Bariery dla szybszego postępu obejmowały nie tylko zmiany regulacyjne, w szczególności dotyczące lądowej energetyki wiatrowej, ale także niewystarczające inwestycje w infrastrukturę przesyłową i konflikty interesów między różnymi lobby energetycznymi.

Pomimo tych wyzwań, Polska odnotowała znaczną poprawę efektywności i konkurencyjności sektora elektroenergetycznego, wynikającą z działań rządu skoncentrowanych na dywersyfikacji źródeł energii, rozwoju OZE i modernizacji infrastruktury.

Wysiłki te, wspierane przez fundusze krajowe i europejskie, zwiększyły przepustowość sieci i niezawodność dostaw energii, co wraz z integracją z europejskim systemem elektroenergetycznym wzmocniło bezpieczeństwo energetyczne Polski.

Analiza tego okresu obejmuje również wyzwania związane z zarządzaniem kryzysowym, produkcją, dystrybucją i dostępnością energii dla wszystkich obywateli. Aspekty te, wraz z kwestiami zaopatrzenia w surowce energetyczne, regulacjami prawnymi i współpracą międzynarodową, tworzą kompleksowy obraz polityki energetycznej, która musi stale dostosowywać się do zmieniających się realiów.

Transformacja ta, choć naznaczona licznymi sukcesami, takimi jak poprawa efektywności energetycznej, integracja z systemami energetycznymi krajów sąsiednich i rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE), ujawnia również obszary wymagające wzmoczonych wysiłków. Wyzwania takie jak potrzeba dalszej dywersyfikacji źródeł energii, eliminacja barier regulacyjnych dla rozwoju energetyki odnawialnej, modernizacja i rozbudowa infrastruktury, a także spójne i przewidywalne ramy prawne, pozostają kluczowe dla zapewnienia zrównoważonej i trwałej przyszłości sektora elektroenergetycznego w Polsce.

Kontynuacja i intensyfikacja wysiłków na rzecz dekarbonizacji, z większym naciskiem na szybszy rozwój i integrację OZE, będzie wymagać zarówno stabilnego wsparcia regulacyjnego, jak i finansowego. Dodatkowo, strategiczne planowanie i inwestycje w nowoczesną infrastrukturę przesyłową i dystrybucyjną muszą być połączone z rozwojem technologii umożliwiających efektywne magazynowanie energii i zarządzanie popytem, aby zmaksymalizować potencjał generowany przez OZE.

W obliczu tych wyzwań rola społeczeństwa i sektora prywatnego staje się niezwykle istotna. Wspieranie inicjatyw prosumenckich, promowanie elektromobilności oraz zachęcanie konsumentów do efektywnego korzystania z energii może znacząco przyczynić się do realizacji celów polityki energetycznej. Jednocześnie Polska musi dążyć do jeszcze silniejszej współpracy międzynarodowej, aby wspólnie z europejskimi i globalnymi partnerami stawić czoła wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu i zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego.

Podsumowując, analiza polityki energetycznej Polski w sektorze elektroenergetycznym w latach 2004-2023 przedstawia kraj na ścieżce transformacji energetycznej, który pomimo poczynionych postępów wciąż stoi przed wieloma wyzwaniami. Kontynuacja i eskalacja wysiłków na rzecz zrównoważonego rozwoju, dekarbonizacji i innowacji technologicznych będzie miała kluczowe znaczenie dla skutecznej i efektywnej transformacji polskiego sektora elektroenergetycznego w nadchodzących dekadach, z korzyścią dla gospodarki, społeczeństwa i środowiska.